

۵۶- سبک یادگیری «تجربه‌ی عینی» با کدام سبک، بیشترین وجه اشتراک را دارد؟	(۱) تأملی	(۲) وابسته به زمینه	(۳) تکانشی	(۴) مستقل از زمینه
پاسخ درست گزینه ۲: وابسته به زمینه				
روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۱۰، ص ۲۶۶				
همانند پرسش شماره ۸۰ سال ۸۷، ۷۵ سال ۸۸، ۹۰ سال ۸۳				

شیوه یادگیری تجربه عینی از تجارب خاص می آموزد، با دیگران ارتباط برقرار می نماید و نسبت به احساس خود و دیگران حساس است.

تکانشی: تند کار می کنند با اشتباهات بسیار

تأملی: کند کار می کنند با اشتباهات کم

وابسته به زمینه:	نابسته به زمینه:
کلی نگر / ادراک کلی	جزء نگر / ادراک تحلیلی
پذیرای ساختار	سازنده ساختار تازه
برانگیخته از بیرون	برانگیخته از درون
حساس به اطلاعات اجتماعی	بی توجه به محرک های محیط
گروه گرا، اجتماعی و خونگرم	کناره گیر
سنت گرا	تجربه گرا
فرضیه پذیر	فرضیه ساز
متکی بر واقعیات	متکی بر مفاهیم انتزاعی
به اطلاعات نامربوط می پردازند	تنها به اطلاعات مربوط می پردازد
پذیرای ایده ها	اندیشه ها را تحلیل می کند
متأثر از طرح / ساختار	کمتر متأثر از طرح / ساختار
زیر تأثیر احساسات و تصمیم گیریهای دیگران	درون گرا
حساس نسبت به دیگران	بی تفاوت نسبت به جریان های اجتماعی
زیر تأثیر فشار روانی	بی تفاوت به فشار روانی

۵۷- محقق به بررسی رابطه بین سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان و جایگاه اجتماعی آنان در میان همسالان پرداخته است. سازگاری اجتماعی در این تحقیق چه نوع متغیری است؟
(۱) ملاک (۲) مستقل (۳) وابسته (۴) پیش‌بین

پاسخ درست گزینه ۱: ملاک

روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۲، ص ۴۷

متغیر پیش‌بین متغیری است که از روی آن متغیر ملاک را پیش‌بینی می‌کنند و متغیر ملاک متغیری است که پیش‌بینی می‌شود. در اینجا پژوهش از نوع همبستگی بوده پس متغیر ملاک و پیش‌بین داریم که متغیر سازگاری اجتماعی از روی جایگاه اجتماعی پیش‌بینی می‌شود.

در پژوهش آزمایشی تمام شرایط پژوهش زیر کنترل دقیق آزمایشگر است تا امکان تعیین تأثیر ایجاد تغییرات یا دخل و تصرف در یک متغیر (مستقل) بر متغیر دیگر (وابسته) فراهم آید.

۵۸- کدام یک درباره کودک ۱۱ ماهه‌ای که با دیدن هر مرد غریبه‌ای به او می‌گوید «پاپا»، درست است؟	(۱) انطباق	(۲) تعادل‌یابی	(۳) جذب	(۴) جذب و انطباق
پاسخ درست گزینه ۳: جذب				
روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۳، ص ۷۱				

انطباق: ایجاد تغییر در ساخت شناختی و هماهنگ کردن آن با نیازهای محیطی

تعادل: یک حالت توازن شناختی میان درک انسان از جهان هستی و تجربه‌هایی است که به دست می‌آورد.

جذب: ایجاد تغییر در محیط و سازگار کردن آن با ساخت شناختی موجود فرد

www.dlmgroup.ir

۵۹- معلمی که قبل از آموزش مفهوم «جاذبه و کشش زمین» به دانش آموزان، از آنان می‌خواهد که بگویند چرا بالا رفتن از کوه سخت‌تر از پایین آمدن از کوه است، از استفاده کرده است.
(۱) شمول اشتقاقی
(۲) پیش سازمان‌دهنده‌ی توضیحی
(۳) شمول همبستگی
(۴) سائق شناختی

پاسخ درست گزینه ۲: پیش سازمان‌دهنده‌ی توضیحی

روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۶، ص ۱۶۲

همانند پرسش شماره ۵۹ سال ۸۶، ۵۶ سال ۸۷.

شمول اشتقاقی: هنگامی که مطلب تازه مورد ویژه‌ای از مطالب موجود در ساخت شناختی است.

پیش سازمان‌دهنده: مجموعه‌ای از مفاهیم مربوط به مطلب یادگیری است که پیش از آموزش جزئیات تفصیلی در اختیار یادگیرندگان گذاشته می‌شود. پیش سازمان‌دهنده یک مفهوم کلیدی است که پایه یادگیری مطالب بعدی را تشکیل می‌دهد.

شمول همبستگی: هنگامی که مطلب تازه مورد ویژه‌ای از مطالب موجود در ساخت شناختی نباشد اما بتواند به آنها ربط داده شود.

سائق شناختی: یک انگیزه درونی است که از کنجکاویها و علاقه‌های یادگیرنده نسبت به کشف، دستکاری، درک و فهم، و برخورد با محیط سرچشمه می‌گیرد.

۶۰- در نظریه ویگوتسکی کدام دسته از عوامل در فرایند تبدیل روابط اجتماعی به کارکردهای عالی ذهنی، نقش واسطه‌ای دارند؟
(۱) گفتار درونی (۲) کارکردهای نخستین ذهنی (۳) حوزه‌ی مجاور رشد (۴) نمادهای نوشتاری و گفتاری

پاسخ درست گزینه ۴: نمادهای نوشتاری و گفتاری

روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۴، ص ۹۵

در نظریه ویگوتسکی فرایند تبدیل تدریجی تجارب یا فعالیتهای اجتماعی بیرونی به فرایندهای عالی ذهنی درونی سازی نام گرفته است. این فرایند نه بطور مستقیم بلکه از راه یک واسطه (یک ابزار یا یک علامت) امکان پذیر است. ابزار به چیزی گفته می شود که در خدمت چیز دیگری به کار می رود. ابزار یک شی بیرونی است که دستکاری می شود تا بر محیط عمل کند. علامت چیزی است که به جای چیز دیگری به کار می رود و به بازنمایی یک شی یا نماد گفته می شود.

گفتار درونی: آخرین مرحله رشد گفتار (پس از مراحل گفتار اجتماعی و خود محوره) با خود سخن گفتن بی صداست. گفتار درونی به اندیشه و رفتار انسان جهت می دهد و در همه کارکردهای عالی ذهن وجود دارد.

حوزه مجاورت رشد = منطقه تقریبی رشد *the zone of proximal development*: دامنه ای از تکالیفی که کودک به تنهای نمی تواند انجام دهد اما به کمک بزرگسالان یا دوستان بالغ تر می تواند. تفاوت سطح کنونی یا واقعی رشد و سطح رشد بالقوه کودک.

کارکردهای نخستین ذهنی: منظور ویگوتسکی از کارکرد، فرایندهای ذهنی مانند توجه، ادراک، حافظه، و اندیشه است این کارکردهای ذهنی در سالهای آغاز عمر به طور طبیعی وجود دارند و در انسان و حیوان یافت می شوند.

۶۱- وقتی کودکان دبستانی با شنیدن صدای زنگ مدرسه، وسایل خود را برمی دارند و به طرف خانه می روند، از کدام یک از انواع شرطی سازی استفاده کرده اند؟
 (۱) شرطی شدن جانشینی
 (۲) شرطی شدن سطح بالاتر یا ثانویه
 (۳) شرطی سازی کنش گر
 (۴) شرطی سازی پاسخ گر

پاسخ درست گزینه ۳: شرطی سازی کنش گر

روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۵، ص ۱۳۳

همانند پرسش شماره ۷۴ سال ۸۹، ۵۶ سال ۸۶، ۶۹ سال ۸۷، ۶۷ سال ۸۶.

رفتار کنشگر: رفتاری است که به وسیله یک محرک شناخته شده فراخوانده نمی شود بلکه صرفاً از جاندار صادر می شود و در واقع همان رفتارهای ارادی هستند.

رفتار پاسخگر: رفتاری است که به وسیله یک محرک شناخته شده فراخوانده می شود (ایجاد) می شود که در واقع همان رفتار غیرارادی است.

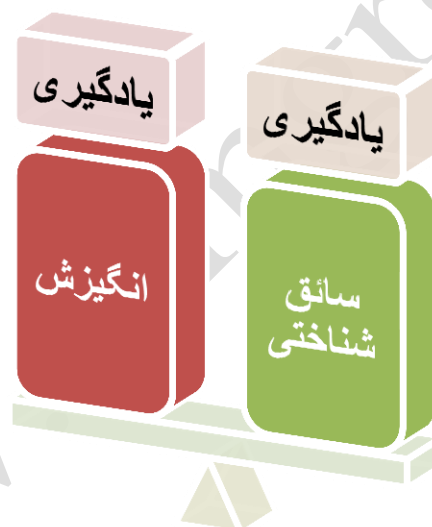

در نظریه یادگیری شناختی - اجتماعی بندورا، یادگیرنده از راه مشاهده رفتار دیگران به یادگیری می پردازد. هنگامی که یادگیرنده (مشاهده کننده) رفتار شخص دیگری را مشاهده می کند که آن شخص برای انجام آن رفتار پاداش یا تقویت دریافت می نماید آن رفتار را می آموزد. به این نوع پاداش یا تقویت، تقویت جانشینی *vicarious reinforcement* می گویند. در یادگیری از راه مشاهده تنبیه جانشینی *vicarious punishment* نیز مؤثر است. شرطی شدن سطح بالاتر: چنانچه محرک شرطی را به عنوان یک محرک طبیعی به کا ببریم و پاسخ شرطی دیگری بسازیم.

۶۲- انگیزش در نظریه آزوبل با استفاده از کدام اصطلاح بیان شده است؟	پیش سازمان دهنده (۴)	شمول اشتقاقی (۳)	شمول همبستگی (۲)	سائق شناختی (۱)
<p>پاسخ درست گزینه ۱: سائق شناختی</p> <p>روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۶، ص ۱۶۵</p> <p>همانند پرسش شماره ۵۶ سال ۸۷</p>				

در نظریه آزوبل مهم ترین عامل انگیزشی مؤثر بر یادگیری معنی دار سائق شناختی است. به باور آزوبل سائق شناختی یک انگیزه درونی است که از کنجکاویتها و علاقه های یادگیرنده نسبت به کشف، دستکاری، درک و فهم، و برخورد با محیط سرچشمه می گیرد.

«رابطه سائق شناختی و یادگیری = رابطه انگیزش و یادگیری»

شمول اشتقاقی: هنگامی که مطلب تازه مورد ویژه ای از مطالب موجود در ساخت شناختی است.

شمول همبستگی: هنگامی که مطلب تازه مورد ویژه ای از مطالب موجود در ساخت شناختی نباشد اما بتواند به آنها ربط داده شود.

پیش سازمان دهنده: مجموعه ای از مفاهیم مربوط به مطلب یادگیری است که پیش از آموزش جزئیات تفصیلی در اختیار یادگیرندگان گذاشته می شود. پیش سازمان دهنده یک مفهوم کلیدی است که پایه یادگیری مطالب بعدی را تشکیل می دهد.

۶۳- به کاهش رفتار حاصل از فقدان اثربخشی شیوه تقویت‌کننده‌ای که آن رفتار را حفظ می‌کند، چه گفته می‌شود؟			
(۱) سیری	(۲) غرقه‌سازی	(۳) خاموشی	(۴) تقویت منفی
پاسخ درست گزینه ۱: سیری			
روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۲۰، ص ۵۶۹			

تقویت پیاپی به ویژه اگر تقویت‌کننده از نوع نخستین باشد سریعاً به سیری یا اشباع منجر می‌شود؛ در نتیجه انگیزش یادگیرنده برای پاسخ از بین می‌رود.

خاموشی *extinction*: اگر چندین بار محرک شرطی بدون همراهی با محرک طبیعی یا محرک غیر شرطی ارائه شود، پاسخ شرطی متوقف می‌شود

تقویت منفی: حذف تقویت‌کننده منفی یا جلوگیری از وقوع آن رفتاری را که به این نتیجه انجامیده است افزایش می‌دهد

غرقه‌سازی: روش مواجهه‌سازی یکباره و طولانی مدت شخص هراس زده با هراس انگیزترین موقعیت یا شیء بی‌داشتن امکان گریز.

۶۴- دانش آموزی به تمرین دیکته فارسی علاقه‌ای ندارد ولی از نوشتن اندیشه‌ها در قالب انشاء لذت می‌برد، مقرر کردن دیکته فارسی پیش از نوشتن انشاء بر طبق کدام شیوه تقویتی رویکردهای رفتاری است؟
(۱) قراردادهای پیمانی (۲) اقتصاد ژتونی (۳) شکل‌دهی رفتار (۴) اصل پریماک

پاسخ درست گزینه ۴: اصل پریماک

روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۲۰، ص ۵۵۹

همانند پرسش شماره ۶۵ سال ۸۹، ۶۳ سال ۸۵

انجام رفتارهای دارای فراوانی زیاد را می‌توان به انجام رفتارهای دارای فراوانی کم یا رفتارهای ضعیف وابسته کرد و از این راه رفتارهای ضعیف را نیرومند ساخت. این رابطه رفتاری را اصل پریماک می‌گویند.

قرارداد پیمانی: بکارگیری قوانین نوشته شده برای مشخص کردن چگونگی رفتار و تقویت آن برای اصلاح رفتارهای دشوار دانش آموزان.

اقتصاد ژتونی = تقویت کننده پته ای یا معاوضه ای: پس از رفتار مطلوب شخص این تقویت کننده به او داده

می‌شود و او می‌تواند بعداً آن را با تقویت کننده مورد علاقه اش عوض کند.

شکل دهی رفتار = تقویت تقریبهای متوالی: با تقویت تفکیکی جزء ساده ای از رفتار اندک اندک آن رفتار ساده را پیچیده تر می‌کنیم و با طی چندین مرحله متوالی آن را به رفتار نهایی مورد نظر تغییر می‌دهیم.

۶۵-	همه مفاهیم خواصی مشابه مفهوم اثر زیگاریک دارند به جز	(۳) انگیزش	(۴) ریش
(۱) تعادل شناختی	(۲) تقویت		
پاسخ درست گزینه ۴: ریش			
مقدمه ای بر نظری های یادگیری، هرگنان، سیف، ص ۲۲۰			
همانند پرسش شماره ۸۰ سال ۸۹			

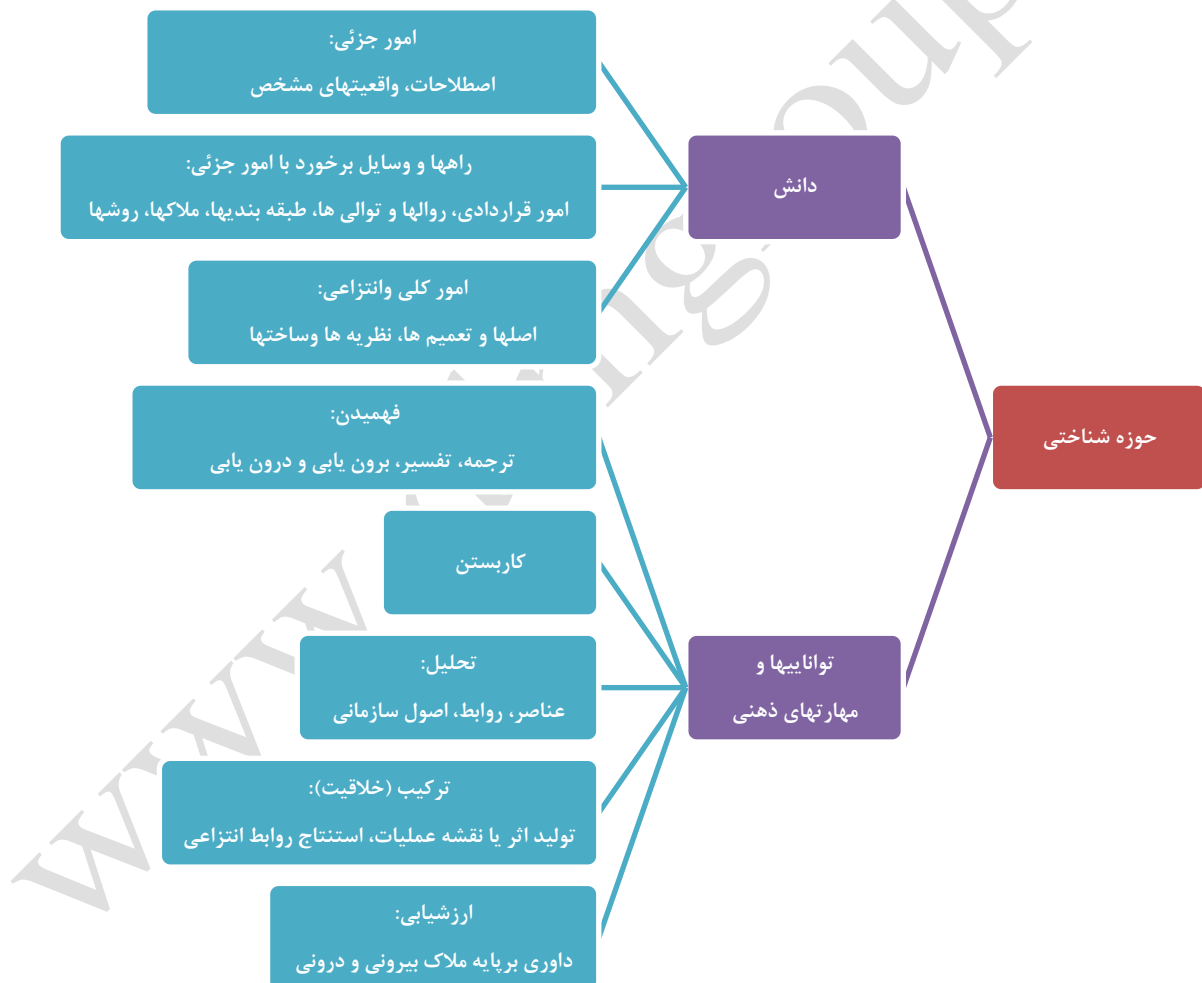
تکالیف ناقص در مقایسه با تکالیف کامل برای مدت طولانی تری در حافظه می مانند و با جزئیات بیشتری به یاد می آیند. این تمایل که ما تکالیف ناقص را بهتر از تکالیف کامل به یاد می آوریم اثر زیگاریک نام دارد.

هر سه مفهوم تعادل شناختی، تقویت و انگیزش ما را از عدم تعادل و حالت نامتعادل به سوی تعادل و تکامل سوق می دهند. عدم تعادل شناختی ویژگی انگیزشی دارد که ارگانیسم را وامی دارد بکوشد تا تعادل ذهنی اش را بازیابد. بنا به قانون پراگنانز تعادل شناختی بیش از عدم تعادل شناختی رضایت خاطر در پی دارد.

www.dlmag.ir

۶۶- در کدام طبقه از حیطه شناختی، دانش آموز می تواند اندیشه های بیان نشده در درس را مشخص کند؟	(۱) کار بستن	(۲) تحلیل	(۳) فهمیدن	(۴) ارزشیابی
<p>پاسخ درست گزینه ۲: تحلیل</p> <p>روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۱۶، ص ۴۵۲</p> <p>همانند پرسش شماره ۷۸ سال ۸۸، ۶۲ سال ۸۶، ۹۴ سال ۸۴</p>				

طبقه بندی هدفهای آموزشی بلوم:

تحلیل: شکستن یک مطلب به اجزا یا عناصر تشکیل دهنده به گونه ای که سلسله مراتب اندیشه ها به روشنی نشان داده شود و روابط میان اندیشه های بیان نشده مشخص گردند.

۶۷- کدام هدف نمونه‌ای از هدفهای رفتاری است؟

- (۱) تاریخ سلسله ساسانیان را بداند.
(۲) معنی و مفهوم طبقه‌بندی کردن را بفهمد.
(۳) دستور زبان فارسی را درک کند.
(۴) شباهت کره چشم را با یک دوربین عکاسی بیان کند.

پاسخ درست گزینه ۴: شباهت کره چشم را با یک دوربین عکاسی بیان کند

روانشناسی پرورشی، سیف، فصل ۱۵، ص ۴۲۷
همانند پرسش شماره ۵۶ سال ۸۴، ۷۷ سال ۸۶.

هدف آموزشی رفتاری

هم باید بر حسب عملکرد مشاهده پذیر و اندازه پذیر یادگیرنده باشد: بیان

و هم شرایطی که عملکرد قرار است در آن ظاهر شود مشخص کند: مقایسه با دوربین

و هم سطح ملاک عملکرد قابل قبول را تعیین کند: بیان تمام شباهت‌های کارکردی

این شرایط تنها در گزینه ۴ وجود دارد. ۳ گزینه دیگر بسیار کلی اند.

۶۸- در نظریه «اریکسون»، فراهم کردن زمینه‌های لازم برای ابداع و خلاقیت در کدام مرحله توصیه شده است؟
 (۱) استقلال در برابر شرم و تردید
 (۲) سازندگی در برابر احساس حقارت
 (۳) ابتکار در برابر احساس گناه
 (۴) اعتماد در برابر عدم اعتماد

پاسخ درست گزینه ۳: ابتکار در برابر احساس گناه

منبع: روانشناسی هیلگارد، براهنی، فصل ۱۳، ص ۴۶۱

همانند پرسش شماره ۶۵ سال ۸۸، ۶۹ سال ۷۱ و ۹۳ و ۷۷ سال ۹۰، ۶۲ سال ۹۲، ۶۸ سال ۸۶.

اریکسون ۸ مرحله مهم زندگی را بر حسب مسایل یا بحرانهای روانی-اجتماعی که باید حل شوند مشخص کرده است:

مراحل	بحران روانی - اجتماعی	پیامد مطلوب
نخستین سال زندگی	اعتماد - بی اعتمادی	اعتماد و خوش بینی
دومین سال زندگی	استقلال - تردید	خویشتن داری، خود بسندگی
سه تا پایان ۵ سالگی	ابتکار - احساس گناه	هدفمندی، توانایی فعالیت مستقل
۶ سالگی تا بلوغ	سازندگی - حقارت	شایستگی در مهارتهای گوناگون
نوجوانی	هویت یابی - سردرگمی	داشتن تصویر یگپارچه از خود
اوایل بزرگسالی	صمیمیت - انزوا	برقراری پیوند دیرپا، انتخاب شغل
میانسالی	باروری - در خود فرو رفتگی	علاقه به خانواده، جامعه و نسل آینده
پیری	انسجام - نومیدی	تحقق نفس، رضایت از زندگی و مرگ